

Hétről Hétre

MAR 17 1919

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

A MAGYAR HIRLAP SZÉPIRODALMI MELLÉKLETE

A MAGYARORSZÁGI SZOCIALISTÁK TANÁCSKOZÁSA

(A PESTI NAPLÓ 1919. JANUÁR 9-KI SZÁMÁBÓL.)

A forradalom óta talán ma van a legfontosabb, mindenestre történelmi nevezetességű és korszakot jelentő napja a magyar politikának. El kell dölnia a kérdésnek, a szociáldemokrata munkásságnak kell eldöntenie, hogy milyen kormány vezesse az ország ügyeit. Tiszta szocialista-kabinet, vagy tisztán polgári kormány. Ami hajdanában Bécsben dőlt el a Burgban, vagy nem is olyan régen még parlamentekben, egy ország életbevágó politikai kérdése került a Munkástanács elé, hogy a mai erőviszonyoknak megfelelően a leghatalmasabb és legszervezetesebb párt döntsön a kormányzás kérdésében. Az új városháza korrupt kisvárosi ügyekhez szokott közgyűlési terme még nem volt ilyen nevezetes kérdések tanácskozó helyisége, mint ma és nem is fordult ugy feléje soha az egész ország, sőt talán a külföld érdeklődése is, mint ezuttal. A szociáldemokrata párt választmányi üléséről részletesen tudósítottunk. Megállapítottuk azt is, hogy a pártválasztmány hangulata mellett foglalt állást, hogy a szociáldemokrata párt azonnal vegye át a kormányt. Huszonkét szavazattal tizenkilenc ellenében hozták meg ezt a nagyfontosságú határozati javaslatot, amelylyel a Munkástanács elé léptek. A döntő szó azonban, amint jeleztük, a Munkástanácsé és a minisztertanács, a Károlyi-párt, a többi a többi polgári pártok és az egész politikai világ most aszerint igazodik, amit a Munkástanács határoz. Lehet, hogy Magyarország sorsa dől el a nagyjelentőségű tanácskozásokon.

Három indítvány került a Munkástanács elé. Garbai Sándor képviselte a hivatalos javaslatot, a pártválasztmány határozati javaslatát, mely szerint a szociáldemokrata párt azonnal vegye át a kormányt.

Garami Ernő kereskedelmi miniszter a pártválasztmány javaslatával szemben azt az álláspontot fogadta el, hogy a szociáldemokraták minden körülmények között lépjenek ki a kormányból, minden erejüket fordítsák az agitációra, készüljenek a választásokra, hogy többségre kerül-

vén, majd azután jussanak kormányra. A harmadik álláspontot Kunfi Zsigmond képviselte, aki azt javasolta, hogy a mostani kormányzat maradjon meg, kibővítve a szociáldemokrata párt még néhány tagjával, általában a szociáldemokrata irányzatnak a kormány kebelében való nagyobb térhódításával. Délután három órától estig, estétől hajnalig fáradhatatlanul tanácskoztak a Munkástanács, a döntő fontosságú kérdéseknek megfelelő komolysággal és méltósággal, de hajnalig nem tudott kialakulni a döntés képe, az egymástól eltérő és messze lévő álláspontok még nem tisztázódtak annyira, hogy döntő elhatározásig jutottak volna. Éjfélig a kormány polgári tagjai permanenciában voltak a miniszterelnökségen, várták a döntést, amely egyre később és amellyeként egy nappal ismét eltolódott. Holnap azonban föltétlenül döntenek és a döntéssel holnap el is intéződik Magyarország egyik legnagyobb jelentőségű politikai válsága.

A Munkástanács ülése.

A Munkástanács ülése ma délután három órakor kezdődött a Váci-utcai Ujvárosháza közgyűlési termében. A Munkástanács tagjai körülbelül háromszázötvenen jelentek meg. A megjelent párttagokat szigorúan igazoltatták, nemcsak az ülésterembe, de már a közgyűlési terembe is csak

kizárólag az arra jogosultak juthattak be. A szociáldemokrata párt vezető tagjai közül ott voltak Garami Ernő és Kunfi Zsigmond miniszterek, Böhm Vilmos és Csizmadia Sándor államtitkárok, Garbai Sándor, Weltner Jakab, dr. Landler Jenő és mások. A gyűlést Pelezéder Ágoston pártvezetőségi tag nyitotta meg és elnöknek Vanezák Jánost ajánlotta.

Garbai szociáldemokrata kormányt kíván.

Az első szónok Garbai Sándor, aki a szociáldemokrata pártvezetőség álláspontját fejtette ki és okolta meg a pártválasztmányt az a határozatát, hogy a szociáldemokrata pártnak teljes egészében át kell venni a kormányzást és tiszta szociáldemokrata kabinetet kell alakítania. Részletesen nem indokolta álláspontját, inkább érzelmi momentumok voltak azok, amelyekre hivatkozott. A forradalom módját nyújtott a szociáldemokratáknak arra, hogy a hatalmat átvegyék, ezt az alkalmat nem szabad kiadni a kezükből. Valószínűnek tartja, hogy Csehországban is rövidesen szocialista kormány lesz. Üres pletykák azok, hogy az entente túl radikálisnak tartja a mai kormányt. Minden előfeltétellel megvan ahhoz, hogy a kormányt a szocialisták átvegyék, mert remélhetőleg a béketárgyalásokon már egy tisztán szocia-

lista Németország, Csehország, Oroszország és Magyarország fog megjelenni. Reméli azt is, hogy az imperialista uralomnak visszavonhatatlanul vége. Ha az entente győzött is és az most azt jelenti is, hogy az entente államokban a szocialisták alul vannak, még korántsem jelenti azt, hogy végül az ententenál is ne a szocialisták kerüljenek felül. Nem látja olyan sötétnek a helyzetet, mint ahogy feltűntetik, kötelességének tartja átvenni a kormányt.

Garami aggodalmi szociáldemokrata kabinet-alakítással szemben.

A következő szónok Garami Ernő kereskedelmi miniszter volt, aki kétórás nagy beszédet mondott és a szociáldemokrata pártvezetőségi kisebbségnek azt az álláspontját ismertette, amelynek lényege az, hogy a szociáldemokrata párt miniszterei lépjenek ki a kormányból és a párt precízizozza azokat a követeléseket, amelyeknek teljesítése esetén hajlandó lenne egy új, a polgári pártok kebelében alakuló kormányt támogatásban részesíteni.

— Elfogultan lép a szöszékre — mondotta többek közt Garami Ernő — mert félelem nem töltötte el még annyira a szónoki pódiumon, mint ezuttal, amikor egy végsőkig fanatizált és lelkes hangulatban olyan álláspontot kell megindokolnia, amely a lelkek hangulatával ellenkezik. Az ország szomorú állapotát festette le. Az entente-ésapatok mind közelebb és közelebb nyomulnak előre. A megszállás állapota megbénítja az országot. Veszedelmes a szénhiány. Nehezen megy a szocializálás, mert éppen a nincsen, amit elsősorban kellene szocializálni, nincs nagyipar, nincs nyersanyag, nincs készáru. Mindössze két bánya áll rendelkezésére: a salgótarjáni és a tatai. Megvan annak a lehetősége, hogy Salgótarján is meg lesz egy hét múlva szállva. A tatai bánya belga tőkés kezén van. A déli vasut francia és a belga tőkésé. Ha Leninék meg tudták csinálni azt, hogy nem fizették a kölesönöket, megtehették, mert ott az ellenség távol volt, de más a mi helye-

(Folytatás a 8-ik oldalon.)

D A L

GYÉMÁNTOD, gyöngyöd, mindened van,
Mi embert boldoggá teszén,
S a földön legszebb két szemed van,
— Mit kívánsz többet, édesem?

E szép szemeket megdaloltam
Édes rimekben ékesen,
S e versek serge halhatatlan,
— Mit kívánsz többet, édesem?

E szép szemekkel meggyötörtél
Sokszor, nagyon, keservesen,
És tönkre tettél, és megöltél, —
— Mit kívánsz többet, édesem?

HEINE.

A DICSŐSÉG NAPJA

IRTA: IGNOTUS.

Egy fiatal festővel ültem együtt.

— Dicsőség, dicsőség... hidd meg, a dicsőség is, mint a boldogság, idegek dolga. Van ember, aki soha boldog nem lehet, s a dicsőség napja az ő számára északi fény, amiben fázik, mint a kivert kutya. Nem innánk meg egy grogot?

— Nem bánom.

— Pincér még két grogot. Hallod, hogy vacog a fogam? Fázom, mint a veréb, ebbe halok bele. Csak az vigasztal, hogy most Velencében is esik.

— Hát menjünk lejjebb, Nápolyba, Sziciliába.

— Hadd el, én ott is fázom. Mindig fázom. Reggelenként, mikor a főfájásom fölébreszt, a párnák alatt dideregve gubbaszkodom össze. Fürdő után a forró vaskályha mellett, míg a bőröm majd lepörkölődik, belecsuklik a térdem, úgy kiráz a hideg. Mindig fázom, mindenütt fázom.

— Téli vernissage után való nap volt, este, éjjel, úgy mint most. Nem tudom, hol kóborogtál, magamnak kellett itt ülnöm ebben az elátkozott kávéházban. Ujságot olvastam. Tele volt mind a tárlattal.

— Meg a te dicsőségeddel.

— Meg az én dicsőségemmel. Ó, ó, nagyon jól esett. Akik azokat a fekete betűket nyomtatás alá írjátok, s nem becülitek a hír érdekességét, mert, mint a cukrász, tudjátok, hogy készül, nem is tudjátok, hogy mily nagy dolgot tesznek.

— Egy szóval: jól esett?

— Jól esett, hogyne esett volna jól. A fekete betűk ott táncoltak a szemem előtt s kanyarogva, görnyedve, majd kiegyenesedve mind azt suttozták: én a **ír vagyok, a te neved hire!** A répemet mind megdicsérték és sokat vártak tőlem mindnyájan. Ezt elengedtem volna nekik.

— Mit?

— Hogy sokat várjanak. Ismerős vagyok velük, talán valamennyivel. Csupa derék, finom, művelt uri ember. Olyik genie is, sőt olyan is akad közöttük, aki nem színvak, és tudja, mi a valeur s mi a beállítás. Nagyon jól esett, hogy megdicsérték, de azt az egyet elengedtem volna nekik.

— Háládatlan vagy.

— Nem, csak nem akarom, hogy higvelejünök gondolj s azt hidd, én vagyok az én dicsőségem leghiszékenyebb publikuma. Én nem hiszek ebben a dicsőségben és senkinek sincs arra joga, hogy várjon tőlem valamit.

— Hát akkor mért füstesz?

— Gyengeségből, mert nincs akaratom. Valami tisztességes polgári pályára nincs türelmem diplomát szerezni. Élni pedig csak kell. Az emberek udvariassága tesz tönkre. Mikor érettségi után fölvetődtem ide, beálltam egy ügyvédhez irnoknak. Nagyon boldog voltam, hogy nem kell gondolkodnom s nem felelek semmiért. Alóságos lelkesedéssel írtam le napjában két-háromszor: Magyar általános fo-

gyasztási egyesület, mint szervezet... Negyednap avval jött a főnököm: kedves barátom, ön sokkal finomabb elméjű ember, hogysem ily napszám munkával vesződjön. Ön magasabbra született és többre. Ön ma délután el fog menni ekszekválni. Elmentem, de nem ekszekválni. Éhes voltam, és irtózatosan fáztam. Beálltam egy kis ujsághoz fordítónak. Gyöngy-élet volt. Valóságos kéjjel fordítottam reggeltől estig, estétől reggelig: "Wie uns aus kompetentester Quelle mitgetheilt wird"... Negyednap megszólít a szerkesztő: kedves barátom, ön sokkal finomabb elme és különb tehetség, hogysem ily napszám munkával bibelődjék. Ön magasabbra született és többre s ön ma délután elmegy meginterviewolni a malharadsát... Elmentem, de nem interviewra. Éhes voltam és irtózatosan fáz-

lóságos hid épül, amin teherkocsik mennek által, hajók usznak el alatta s ezer emberélet van rájuk bízva. Én az utolsó percben térden állva kérem a bizottságot, lövessen főbe, csak engedje felrobbantanom azt a hidat... Nem bízom abban, amit én csinállok. Huncut, aki kitalálta a cselekvést, vagy legalább is azt, hogy amit teszünk, következtése van. Minden egyes lépéssel a függetlenségemet taposom el.

— De látod, még eddig nem tettél olyat, ami bajba juttatott volna. Inkább csak úgy üldöz a szerencse.

— Szerencséd? Vigye el az öröög a szerencsét. Nincs örömem benne, egy szikra sem. Egy szerencse van csak: nem dolgozni, és egy boldogság: aludni. Az én szerencsém mindig olyanok voltak, hogy új munkára köteleztem magam s az új munka gond-

gyermek az édes anyjának, mert mindegyik napjához egy-egy keserűségem emléke fűződik, egy-egy lemondás, egy-egy kétségbeesés, egy-egy kínos vergődés, egy-egy szomorú kényszerűség! S az irigyeid? Annak se örülsz, hogy annyira irigyelnek?

— Az irigyeim! Hogy örülhetnének nekik? Micsoda szegény ember lehet, aki az én szegény sikereimet irigyl! Ismerem őket. Tehetségtelen kamaszok, akik azt hiszik, én állom el az utjokat. Vén szamarak, akik a kenyereket féltik tőlem és javakoruban levők, akik a tekintélyüket. Nincs közöttük egy valamire való ember, akivel érdemes volna kiállanom és dicsőség volna megmérköznom.

— S a barátaid? a rokonaid? A kedvesed?

— A barátaim... A rokonaim... A kedvesem... Aznap este, mondom, nem voltál itt, magamnak kellett hazabotorkálnom. Alighogy kiléptem a kávéházból, kilelt a hideg. Jeges szél fújt s föltárt gallérom alá nyakamba fagyasztotta a havat. A kalapot úgy a szemembe huztam, hogy vágta a homlokomat, mint az abroncs. Vagy harminc lépésnyire laktam, kocsit nem láttam semerre és ziháló mellett futni kezdtem, hogy hamarabb hazaérjek. De a térdem nem bírta, meg kellett állanom. Környöskörül negyven lépésnyire magam voltam, elhagyottan. A fogam vacogott, a lelkem dideregett bele, úgy fáztam. S ebben a percben eszembe jutott az én aznapi dicsőségem. Ime, a tárlat valamelyik szobájában ott függ a képem. Legalább száz ember emlékszik a formájára. Száz ember és tíz kritikus. Kétezer katalógus-példányba bele van nyomtatva s egy polcon, papírba göngyölve, megvan a clichéje. Száz-ezer ujságpapíron ott feketélik a nevem s be van írva a bejelentő hivatalba, az anyakönyvbe, a katonai nyilvántartási könyvbe, az adóajstromba, egy esomó főkönyvbe meg egy esomó fizetési jegyzékbe. Egy esomó ember van, aki tartozik nekem, s egy másik esomó, akinek én tartozom. Van valaki, aki most rólam álmodik, s vannak, akik virrasztva várják a hazajöttömet. A barátaim most bizonynyal rólam beszélnek s az irigyeim miattam nem tudnak aludni. A bluzom ott lóg a műteremben, s a kis revolverem ott van az asztalomon. Ott egy megkezdett képem is — sohse fogom befejezni. Az arcképem ott van egy rejtett kis fiókban, a leveleim alatt, a hajam egy fürtje mellett, amit ábrándos kedvében a fejem bubjáról vágott le valaki. A dicsőségem napja van ma, s a vonatkozások millió szála fű tárgyakhoz, dolgokhoz és emberekhez. — s mind ennek a millió szálnak a esomója a dicsősége napján itt áll: — éjféli hidegben, hó világában, gyámoltalanságában, elhagyatottságában, s az utca közepén didereg, mint a kivert kutya...

TIKKASZTÓ, FOJTÓ...

TIKKASZTÓ, fojtó éjszakában
A hold ezüstjét hinti szét.

Hát élni jó? Hát élni szép?
Olyan nagyon nehéz a lábam.

Nem táncol immár, csak tapos...
Olyan nyílt, egyszerű az élet.
Nincs benne semmi, semmi mélyebb.
Csak a halál titokzatos.

S a holnap lopva itt terem...
Szin ébred, szürkül, nő a kétség.
Megy a sötét, jön a Sötétség,
Élet jön: csupa sejtelen.

Hold halaványul, hűszelű
Hajnalba hajlik Csak szeliden,
Csak halkal érintsd gyöngye szívem
Halál! kemény vagy s egyszerű.

GELLÉRT OSZKÁR.

tam. Eszembe jutott az én kis piktör tudományom. Beálltam egy cimfestőhöz segídnék. Fogalmad sincs róla, mily gyönyörűséggel huztam meg vonalzóval és cirkalommal a betűket, s reggeltől estig mily boldogan mázoltam be a közeiket szép, ragyogó, vastag fekete festékekkel. Negyednap jön a gazdám: kedves barátom, átnéztem az ön rajzait és akvarelljeit. Hisz ön nagy tehetség, ön nem való ily napszám munkára! Ön magasabbra született és többre. Ön ma délután belefog abba a zöld orszlánba, amit a szomszéd fűszeres rendelt meg nálam...

— Nem teszem meg neked azt a szívesseget, hogy kinevessék.

— Hiába is nevetnél. Tudom, hogy nekem van igazam. Felelősség: ez a legrettenőbb dolog a világon. Sohse tudtam megérteni a mérnököket, akik papíron kiszámítják a hidjaikat s nem borzadnak el a gondolattól, hogy ebből az elvont számításból va-

ja megrontotta az álmomat. De hiába beszéllek, nem értetek engem.

— Tudod, hogy ez elhittség? Annyira rendkívüli egyéniség mégsem vagy, hogy meg ne értesenek. Az ujságok is, látod, értik a dolgodat és magasztalják is. Alig van egy gáncsoló szavuk.

— Nekem nem használna, ha dicsérnek. Nincs az az örült dicséret, amiből csak egy szemernyi is belopódznék az önbizalmamba. S nincs az a gáncs, még oly hülye s még oly rosszakaratu, hogy menten el ne higgyem s igazat ne adjak neki. Hiába dicsérik a képemet: én érzem, hogy rossz. Csuda, hogy még ennyire is sikerült, s érzem, hogy soha többé nem fogok festeni. De ha jobb is volna, én nem tudnám jónak tartani, mert én csináltam s én meg tudtam csinálni. De fáj, ha bántják. Drága nekem, drága a vászna, drága az olaja, a festékje, drága minden egyes ecsetvonása. Drága, mint a beteg

Nem
ról, ne
ról fog
le kisv
ahol m
ják, pa
és a k
szentés
dönget
talt ke
az udv
kint ta
két fog
kácsné
körben
levegőt

Egy
unalma
az em
sok ki
a sutto
semmit
mellére
legfelje
kétet o
tyár f
törvény
néz ki
ka zsi
többet
tr arca
lesége
a ka
kecské
gadbar
hatsz.

Enn
és elő
eszköz
az ille
naponl
Bezz
bátyán
sonlit
hoz, a
jegyez
loda e
"Mi
annak
nek."

Már
bicceg
honvé
donak
len á
kályha
ben p
Mint
hársz
télén
jó öre
kiérde
fogpis
gatni
kályh
búsz
ból re
nyü v
gyon
láthat
válog
szivat
ként
rerre
szurn
serém
szédo
fogyc
nak n
Olyk
tesz
rocsk
szem
Máty
dég
ra n

EBÉD A VENDÉGLŐBEN

IRTA: BODOR JÓZSEF.

Nem valami rangos szállodáról, nem valami fényes étteremről fog szólni az ének. Csak afféle kisvárosi vendéglőről lesz szó, ahol még szittyá kurjantások járnak, palackok repülnek a falhoz és a kellert nem diszkrét piszszentéssel hívják, hanem megdöngetik a vaskos tölgyfa-asztalt kegyetlenül, hogy a kellner az udvarról is beszaladhasson, ha kint találja lebzselni, vagy csirkét fogni segítene a kihizlalt szakácsnak, a ki husz lépésnyi körben zsirszaggal árasztja el a levegőt.

Egy fővárosi étterem majdnem unalmas, pedig jóval több benne az ember, mint itten. De az a sok kivasalt arc mind egyforma, a sutgó beszédből nem hallasz semmit; a bankár sima képeről, mellére fityegő kövér tokjáról, legfeljebb a hizlalóba került jököt olvashatod le; az aszfaltbetűr ficsurkodása bosszant; a törvényszéki bíró olyanformán néz ki, mint egy iratsomó, tarka zsinórral átkötve. Még legtöbbet ér a miniszteri tanácsos úr arca nyár elején, mikor a felesége fürdőre ment. Ez legalább a káposztáskertbe szabadult kecskét juttatja eszedbe és magadban egy jóízűt mosolyog-hatsz.

Egyik az egész. Sima, finom és előkelő minden. Még az evőeszközök sem csörögnek, mintha az illetémből leekét vennék naponkint.

Bezzeg más élet folyik Gábor bátyánk fogadóiban; nem hasonlít itten az ebéd halotti-torhoz, a mint Bucokya Laczi megjegyezte valamelyik fővárosi szálloda ebédjéről.

"Mintha az orra vére folynék annak a sok németnek, úgy esznek," mondotta Laczi fitymálva.

Már tizenegy óra tájban bebicceg Miska bácsi, a sánta öreg honvéd. Törzsvendége a fogadónak harminc esztendő óta. Télen át ott szokott üldögélni a kályha mellett, a nyári ebédlőben pedig a pohárszék mellett. Minthogy a kályha is, meg a pohárszék is sarokban áll, tehát télen-nyáron sarokban pipálgat a jó öreg. Hogy szerény ebédjét kiérdemelje: rendbe szedegeti a fogpiszkálót, a sótartókat, hajtogatni segíti az asztalkendőket, a kályhára szemet rakosgat, fidi-buszt készíttet a tegnapi újságból reszketős kézzel és egy szörnyű vén ollóval, a minőt a nagyon öreg asszonyok kezében láthatsz, mikor foltozgatnak; kiválogatja a dugókat egy üres szivarskatulyába; téli délutánoként eljárógat Mátyással, a kellnerrel, stíglitét fogni, vagy csizt szűrni a patakmenti égerfákról; serényen elkopog falában a szomszédos trafikba, ha a szivar kifogyott, egyszóval, Miska bácsinak nagyon széles hatásköre van. Olykor-olykor sunyi pillantással tesz le Mátyás egy palack borocskát az ebéde mellé. Az öreg szembeszédbe ereszkedik vele, Mátyás titkon int valamelyik vendég felé, mire a vén ember is arra néz és senkitől észre nem vé-

ve néma hálával hajtja meg ősz fejét.

Nagy zaj, hangos kacaj vidám népség érkezését jelzi. "A nagyérdemű közönség hazafias támogatását tisztelettel kéri" szinigazgató jön a társulat néhány tagjával; nők, férfiak vegyesen. Lármás beszéd, élénk taglejtések, fütty s operetttörödékek dudorászása közt telepednek le.

Csak direktor ur dobol az asztalon ráncolt homlokkal. Majd ásitások közt forgatja kezében az étlapot és a mutató ujjával magához integetett pincérnek kétséget s remény között valamit sug, mire ez felhuzott szemöldökkel válaszol mint egy eleven kérdőjel. Minden emberismerő tudja, miről van szó köztük. Mátyás meg fogja kérdezni előbb az urat. A hősszerelmes, a primadonna, a drámai szende, az anya, az intrikus elpalástolt érdeklődéssel kísérték a félig sutgó, félig némá szóváltást s a Mátyás visszaérkezéig csend volt az asztalnál.

Mátyás már távol mosolyogva vágott egyet a szemével az igazgató ur felé; mire ez be sem várva a kellner szóbeli válaszát, kisimult homlokkal s önértetes hangon szólt: "Hölgyeim, parancsoljanak!" s az étlapot olyan méltóságos mozdulattal tolta eléjük, mint a vén Lear király tette volna, mielőtt királyságáról lemondott és "késő bánat" nem gyötörte felséges szívét.

A csendet egyszerre vidám trics-tracs váltotta fel, melybe kanalak csörgése, kések pengése, tányérok törése vegyült. A hős sebtiben bevágott egy kenyéret a leves előtt, csak hébe-hóba hintvén reá kése hegyével egy kis sót. A komikáné, az anya, a szende (egy pikáns kis pisze) szintén harapdáltak a kenyérből, kalácshoz méltó étvágygal.

Jött a népszimmiénekes félrevágott kalappal, csepp bajuszját csipegetve és halkán füttyörészve a "Ha már enyém a szived" dallamát. S mikor leült a szende mellé, a nótá végén ennek fülebe fujta, mire a kis pisze

dúzogva legyintette meg kezével. Az X. gyalogezredbeli hadnagy, aki most érkezett, komor pillantást vetett a röpke jelenet felé, mintha kérdezné: mi ez? A szende gyorsan felpattant helyéről s hogy a hadnagy és polgári elem között a jó egyetértés meg ne zavartassék, a hadnagyocskával egy távolabb eső asztalnál telepedett le.

A gyeplő egyetlen rántására megállt az udvaron a szép négyes fogat. Bucokya Laczi kieresztve a suhogót, egy helyben táncoltatta a gyeplőt meg az ostorhegyest. A két tüzes állat felfelágaskodott, kapált és hányt a fejét. A vendégek az ebédlő ablakához gyűltek s onnan nézték Lacit, a tudományát meg a pompás állatokat.

Mert a Bucokya Laci megleklü pártfogója a hazai színművészetnek, ha szép nők vannak a társulatnál. E nélkül — azt mondja — nem sokat ér a theátrum. Hát ilyenkor minden nap bekucséroz a városba közel fekvő uri lakából, mely a vidéken elterjedt hírek szerint nemsokára gazdát cserél.

Félszemmel az ebédlő ablakai felé pillantva, elegáns könnyedséggel ugrott le a bakról és fejbiccenéssel fogadta a pincér üdvözlését, mikor előtte ajtót nyitott. Aztán félig lehunyt pillákkal szemlét tartott a vendégek felett s néhány ruganyos lépéssel a primadonna, a kecses Aranyhalmi Irén székénél termett, a ki a leghódítóbb mosolyát vette elő abból a gazdag mosoly-raktárból, mely kizárólagos tulajdonát képezte.

Senkitől észre nem véve ült le csendesen egy kopott alak az ajtó mellett levő asztalhoz, mely talán a világ összes vendéglőjében piros kockás abrosszal van keterítve. Ennek a piros kockás abrossznak meg van a maga jelentősége. Százat tehetsz egy ellen, hogy a ki ide ül, vagy krumplit rendel, vagy gulyásost. A szerénység, az igénytelenség, a lemondás, a tört remények asztalának nevezhetők. Az élet rok-

kantjai fogyasztgatják mellette a főzélékeket; de olyan rokkantak, akik nem tekintenek mogorván, gyűlölettel fehér abrossz asztalok felé, hol rangos beafsteak, vesepecsenyék, filcék, meg cotlettek járnak.

Annak a kopottas embertársunknak a szeméből sem olyasol ki irigységet, mikor feketét rendel, pedig nem ebéd után van.

— Kiflit hozzak?

— Most nem kérek.

Egy pillanatra bolondnak tetszett a pincér kérdése. Fekete kávé mellé kifli. De tüstént tisztában voltam az egészszel és feketéző barátunknak meg tudnám írni az életrajzát meglehetősen hűséggel. "Élt abban a csinos fehér házban ott a falu közepén egy uri ember" stb., stb.

A különféle pecsenyék, sült tészták illata betölti az ebédlőt; elhatol a mi feketéző barátunkhoz is, az evőeszközök csörgésével, az összeütt poharak vigcsengésével együtt. Egy pillantást vet a törvényszéki irodagazgatóra, a ki fujva, szuszogva fal; ha zab volna előtte, egy szemig lefujná a tányérjáról. És könnyű vére mosolyt kerget az arcára. Nem kaján, irigykedő mosolyt, hanem eléggé derültet.

Látja a karmestert, milyen leányos gondtal örködik fehér mellénye felett, melyet édes figyelemmel vasalt ki ma reggel az ő Ninuskája, a ki készséggel áldozta fel érte hirnevét, az isteni zene magasztos befolyása alatt. Mily gyakran simítgatja kurta bajszát kétfelé s mily csinal, kecses lengéssel mozog jobb kezében az evőkés, mintha csak a hangvilla volna.

Elnézegeti keszeg oldalról a hazai nyelv apostolait és apostolnőit, hogyan gyürik hatalmas étvágygal lefelé a falatokat. A komikáné, meg az anya ketten rendelnek egy adagot... pedig... Semmi pedig! Emberszólás ne zavarja meg az ebéd gyönyöreit.

Hol küzködik az az öreg ur a kérges szalvétával, hogy állá alá csiptesse. Háromszor-négyszer próbálgatja egymásután, míg kötélnek áll a kemény portéka. Az öreg ur fenhangon morog valamit, mire a vele szemben ülő fiatal ember elmosolyodik és vigasztalásul megjegyzi, hogy az ő rostélyosa épp olyan kemény, fejsze kellene hozzá, nem evőkés.

A nevetgélés, hangos beszéd, evőeszközök csörgéséből kiválik a Bucokya Laczi hangja: "Mátyás, egy üteget!" (A gyöngébbek kedvéért megjegyzzük, hogy az "üteg" vendéglői műnyelven egy rakás palack bort, meg savanyu vizet jelent jégbe hűtve.)

A kecses Irén nagyság szeméi ragyognak, a hős arca mosolyog, az igazgató minden bubajt feledni látszik; az intrikus ravaszul pislogat és követi a hős példáját, aki székén hátradőlve, mellénye kivágásába, a hónalj alá csipteti balkezét.

A gyalogezredbeli hadnagy még a kis szende sajtárságos p... (Folytatás a 4-ik oldalon.)

A SZERELEM FILOZÓFIÁJA

HA életem magános utján
Egy kis virág hajol felém,
Lágy illat-nyelven így susogva:
Neked virulok! Légy enyém!...

Nem nésem, meszi virág-e
Vagy róza, a ki így beszél,
Hanem megállók és szerelmem
Adok az ő szerelméért.

S ha búsa ke rózsát látok ptban
Virulni némán, hidegen:
Tovább megyek s a búsa ke rózsát
Nem méltatom egy szóra sem.

REVIZKY GYULA.

ÉLŐ KRONOLOGIA

IRTA: CSEHOV ANTAL.

Saramkin államtanácsos nap-pali szobájában kellemes félhomály volt. A szobát nagy bronz lámpa világította be, melynek zöldszínű ernyője zöldes fénybe vonta a falakat, a bútorokat és az arcokat. A kandalló tüze kialvóban volt, néha-néha fellobbant a parázs s ilyenkor vörös fény sugározta be az arcokat, mint alkonyatkor a lenyugvó nap az eget. De ez nem rontotta a harmóniát. Az általános tónus megmaradt — mint a festők szokták mondani.

A kandalló előtt karosszékben ült Saramkin, nem fiatal ember, szürkülő szakállal és szelid kék szemekkel. Arca gyöngédséget árul el. Ajkán örömtel mosoly ül. Hozzá közel a kereveten ült Lopnev alkormányzó, körülbelül negyven éves, jól megtermett férfi. A zongora mellett ott zakatoltak a gyerekek: Nina, Kola, Nádia és Ványa. A félig nyitott ajtón, mely Saramkiné öngyógyászata szobájába vezet, csak félve szűrődött át a fény. Odabenn íróasztal mellett ült Saramkin felesége — Pavlova Anna — a nőgyógyász elnöknője, élénk és mozgékony, körülbelül harminc éves, vagy tán még idősebb asszony. Fekete, élénk tűzű szemei egy francia regény lapjaiba voltak belemerülve. A regény alatt szanaszét hevertek a nőgyógyászati évi számadásai.

— Régen sokkal kedélyesebb volt a mi városunk — szölte Saramkin Lopnevhez, szemeit az izzó parázs alkalmatlan fénye miatt lecsukva — egyetlen tél nem múlt el a nélkül, hogy valami nevezetesebb személyiség ne jött volna ide. Híres színészek

és énekesek fordultak meg itt, de most csepürágókon és kintornásokon kívül senki sem vetődik ide. Semmi esztétikai élvezet nincs... Ugy élünk, mintha egy erdő közepette volnánk... Igen... emlékszik-e méltóságod arra az olasz tragikus színészre? Hogy is hívták csak? Fekete haju, hatalmas termetű ember volt... igaz — Luigi Ernesto de Rugiero volt a neve! Nagy talentum volt. Egyetlen szava lázba hozta a közönséget. Feleségemnek nagy része volt a sikerében. Valósággal házalt érte, megtöltötte neki a színházat és tíz előadásra eladta a jegyeket. Feleségemet tanította szavalásra és mimikára. Tizenkét évvel ezelőtt volt itt, de nem... csak tíz éve. Annus, hány éves a mi Nádiank?

— Kilenc éves — felelt a szobából Pavlova Anna. — Miért kérdezed?

— Csak úgy!... Valamin gondolkodtam... Valamikor jó énekesek is fordultak itt meg. Nem emlékszik Prilipcsin tenoristára? Szép alakja volt, szőke haja, kifejező arca, párisias modora... Én és feleségem valósággal házaltunk érte, megtöltöttük a kazinó nagytermét és ő egész napokon és éjszakákon át énekelt nekünk... Feleségemet tanította énekelni... Ha jól emlékszem, épen nagy bőjtben volt itt, tizenkét évvel ezelőtt... nem, több mint tizenkét éve... Annus, hány éves a mi Nádiank?

— Tizenkét éves.

— Igaz, tizenkét éves, akkor még tíz hónapot kell hozzáadni... Tehát tizenhárom éve... Ezelőtt élénkebb is volt városunk. Emlékszik például a jótékonycélu estekre? Milyen estélyek voltak azok! Mükedvelő előadás, ének, felolvasás. A háboru után, mikor

itt voltak a főgolyó törökök, feleségem estélyt adott a sebesültek javára. A török katonatisztek el voltak ragadtatva a feleségem hangjától és mind kezet csókoltak neki. Ez 1876-ban volt, de nem... 1877-ben... Mikor is voltak itt a török foglyok? Annus, hány éves a mi Kolánk?

— Apám, én hét éves vagyok! — szölte bele egyik barna arcú, szénfekete haju kis lány.

— Biz' úgy van, megvénültünk, elvesztettük energiánkat — szölte Lopnev sóhajtván. Ez az oka... az idő... Uj kezdeményezők nincsenek, a régiek pedig megvénültek. A régi tűz kialudt. Mikor fiatalabb voltam, nem szenvedhettem, hogy a társaság unatkozzék. Fősegítő társam én is Pavlova Annának. Ha jótékonycélu estélyt vagy tombolát kellett rendezni, vagy pedig itt mársasztalni átutazó híres embereket, minden dolgomat sutba dobtam és elkezdtem házalni. Egy télen annyit házaltam, hogy beteg is lettem. Sohasem felejttem el ezt a telet. Nem emlékszik, miféle előadást rendeztünk mi Pavlova Annával a nagy égés károsultjai javára?

— Melyik évben volt az?

— Nem nagyon régen, 1879-ben, vagy 1880-ban. Hány éves az önk Ványája?

— Öt éves — szölte ki a szobából Pavlova Anna.

— Akkor hát hat éve annak. Ugy bizony, úgy volt régen. Most minden megváltozott: a régi tűz kilobbant.

Lopnev és Saramkin gondolataikba merültek. Az égő parázs még egyszer fellobbogott a kandallóban aztán hamu borította be.

A NŐ SZÓL:

DE én szeretlek édes emberem,
 Az életem gyógyítja a tiédet.
Gyógyítja egyik száj a másikat,
Gyógyítja egyik kéz a másikat,
Gyógyítja egymást két szegény kis élet.
Gyógyítja a vad, lázas bor a lázat,
A bünt a bűnnél is busabb bocsánat.
Gyógyítja a vak éjszakát a nap,
Gyógyítja a sziklákat a patak.
Gyógyítja a fény, a láng, a lég, a jég.
Ha ráborul a tűz-gyötörte főre,
Gyógyítja a fű a beteg sebet
S a fekete haját — a szőke.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ.

EBÉD A VENDÉGLŐBEN

(Folytatás a 3-ik oldalról.)

lantásokat vetnek a Bucsoy Laciék asztala felé. Aztán összedugott fejével suttognak valamit, mire a kis szende a legsikerültebb szinpadit nevetését eresztgi meg.

Gábor bácsi, az öreg fogadós, fejéről leemelt házi sapkával, kezében hosszuszáru tajtpipával sorba üdvözlö a vendégeit. Legtöbbjével kezet szorít. Régi, hü pasasérok ezek, kiket holmi fövetlen májgaluska, talpkemény-ségű rostélyos többé el nem riaszt. Megszoktak itt már mindegyiket: a sarokasztalt, Mátyást, a vén pincért, a zöld tüllel bevont tükröt, a tizenhárom vértanu arcképét, meg a Hunyady-ház diadalünnepét. A képbe valamikor pohár repülhetett, mert di-cső emlékü királyunk lovának a szeme ki volt ütve, az apród arca pedig a ráömlött folyadéktól úgy elferdült, mintha a görcs rágnátna.

Ezek a kipróbált, hősiességű vendégek megszokták még a lelegyet is, melyet a hársfáról le-törött gallyal hasztalan ríogat Miczu, a süldő kellnerecske. —

Visszatérnek újból és ha valamelyik be talál potytyanni a levesbe, a törzsköcs vendég a megszokás hidegvérűségével veszi ki kanálával.

Ezek már jól ismerik a Gábor bácsi konyhájának minden csibáját-binját; erős és gyöngye oldalait. Jókat mosolyognak magukban a járatlan idegenen, az ide vetődő utason és már előre lesik, hogyan sülnék fel ezek az első ebédnél. Gyönyörködnek a méltatlankodó arcokon, a bosszus pillantásokon, miket a félig elfogyasztható ételekre vetnek. Hja, a lecke-pénzt meg kell ám fizetni mindenkinek egy kisvárosi fogadóban. Nem adják azt ingyen, potyára.

Minden csütörtökön a vacsoránál rövid értekezletet tartanak Mátyással, hogy milyen halat vásároltasson be a pénteki ebédhez. Az egyiknek "tejeset," a másiknak "ikrást." — Az idegen utas-féle kíváncsian hallgatja az értekezést, mely kiterjed még az elkészítés módjára is. — S ha nem olvassa a "Magyar halászat

könyvét," és nem bír a kíváncsiságával, akkor Mátyáshoz fordul és halk hangon megkérdezi: mi az a "tejes" meg "ikrás", Mire Mátyás megmagyarázza, hogy "kér'm ássan: a "tejes" bak, az "ikrás" pedig nöstény.

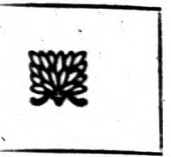
Ugy alkonyat táján Fercse, a hirtelen barna primás, negyed-ötödmagával elsompolyog a fogadó előtt, hóna alatt a szerzőszámmal. Minden bricskát, hirtét, homokfutót ismer a környékről s először ezek felet tart az udvaron rövid szemlét. Aztán vagy "ritka a vásár" vagy nem. — Most, hogy a Bucsoy Laci homokfutóját megpillantotta a faoszlopokon nyugvó koccszin alatt, nagyot kacintott a banda felé, a mi minden élőszónál hívebben kifejezte, hogy szüretgyerekek.

Hanem aztán rá is rántotta a kujon olyan tüzzel, annyi lélekkel a Laci nagysága nótáját, hogy bizony meghallgathatta volna a walesi herceg ő királyi fensége is. (Huzta már Fercse neki is, de büszke is ám rá.)

Mintha kieserélték volna a vén ebédlőt; még az öreg urak arca is egyszeribe más lett. Öt perc múlva már a Laci nagysága fölébe húzta Fercse. Az "ütegek" keményen dolgoztak, a fülek töve melegezni kezdtek, a poharak sűrűn és harsányan csengtek együvé s még nem szállt le az este egészen, mikor Laci nagysága, összecsókolódzott Fercsével.

Csak a mi feketéző embertársunk arca borult el a cigány nőtája mellett. Szürkülő fejét kezére támasztva, mélyző szemekkel nézte a föllet és a felségés zene édes hullámain lelke elringatózott. Emlekeit az idő moha alól életre keltették azok a beszédés hangok. Az ő kis történetében is nagy szerep jutott a zenének. Feledés nem borulhat arra az éjszakára, melyből kifosztott szívvel került elő. Pedig a piciny Unnuška már csacsogó gyermek volt és az asszony mégis... mégis...

És a cigány húzta, húzta bus keservesen.

szükséges kapcsolatot? ... A Lajtan túl le-
a nagyméretű érdekekkel találom meg a
torkodás alá került fényes portán át mi is
könnyen kezelhető, a már nagy-német dok-
ket s így érzelmeinket is: ott, a beteg, a
ipari tevékenysége révén anyagi érdekein-
van a nemzet fellendített kereskedelmi és
dani Keletrre gravitálva, Keletrnek irányít-
el nem lehetünk. Mit szólnál hozzá, ha pél-
csak Bécsben, ha már egyszer német nélkül
örögem! ... Van még német egyebűt is, nem-
zeti kapcsolatok keresünk. Uj sorsorságot
gyünk, barátokozni, egyebűt. Uj érintke-
jünk innen a Kárpátok alól! Hanem: me-
van szó, Miska lelke, hogy kihunvolkod-
— Persze, hogy lehetetlen. Nem is arról
képzelsz, lehetetlen itt hagynunk a hazát!
sajnos, van bőven történelmünkben, de mit
ténnetül? — Adat, kár, a német ellen,
— Lehetetlen! — sóhajtott hazánk tör-
képnel!

— 105 —

dunk tovább, de itt hagyjuk őket, a fa-
az osztrákok, hogy mi bizony nem hazako-
Vetkező elszakadás. Szóval: megfenyegted
rén önmagától meggyátolhatóatamul beko-
a csondes, a gazdasági és szociális evolúció
demokratia politika természetes folyamánya
gi megerősödés alapján szervezett modern

— 108 —

— Mellém állasz?
Habozás nélkül biztosította őt a pró-
kátor:
— Az elhatározó pillanatban nem hagy-
lak egyedül, arra szavamat kaphatod.
Bezédy megígérte, hogy gondolkozik
a dolgon.
A vezér, Káldos Imre is elhatározó lé-
pésre készült.
Miután napokig nem érintkeztek, ő is
fölkérte beteg hívét, Torday Dénest.
A lapok vezetőhelyen emlékeztek meg
e döntő fontosságú látogatásról, amely azon-
ban a párt félhivatalosának híradása sze-
rint: "merőben az udvariasság, illetve a ba-
ráti érdeklődés jellegét viseli magán s az
egyéb hozzáfűzött önkényes magyarázatok
minden alapot nélkülöznek."
Zárt ajtók mögött, tanuk nélkül, a
legbizalmasabb együttlétben történt a talál-
kozás.
Egymáshoz pedig a lehető legőszintéb-
bek voltak.
— Megorroltál valamiért? — kérdezte
a vezér. — Neheztelsz?
— Annyi bizonyos, Imre, hogy több
őszinteséget vártam volna tőled, — mon-
dotta, némileg érzékenykedve, a prókátor.

Deak Ferenc is ragaszkodott a hatalom-
hoz. Ő csak a hatalom sállangját és citra-
ságnit vetette meg, de anal jobban kíván-
ta, hogy az országot az ő felfogása szerint
kormányozzák, hogy közügyekben az ő né-
zete érvényesüljön, mivel erősebben meg-
volt győződve annak helyességéről. A po-
litikus vezérszűllaga és élető szellem az
ambíció és a hatalom azonban felette ké-
nyes, feltékény és irgy. Nem szereti a ha-
talmas embereket és főleg nem szereti,
hogy pusztá szemmel láthassa az uralom
makinációt, a hatalom titogtatását. Az
ambíciózústól megköveteli az alázatossá-
got, a szerénykedést, a meghunyászkodást
s főleg megköveteli az önzetlenség és az
aidozatkészség komédiáját. Ez után bom-
lik és pedig annál nagyobb hűvel, minél
jobbán hódol saját maga részére a hatvá-
fariensságnak és a képviselőknek maga
veti meg az ágyat, minitán a politikustól
a legfogosabb személyi érdek és ambíció
természetellenes elnyomását követeli.
... A parlamenti taktika egyik kelle-
ke, hogy az ellenék nagy ideális celokat
tűz ki, amelyeket lendületes felszólalások-
ban és szenvedelmes agitációban hirdet.

— 112 —

— Azonban, magam is elhibáztam a szám-
adást, még pedig abban, hogy több diplo-
máciát tételeztem fel rólad, mint amennyivel
rendelkezel. Neheztelésről azonban szó
sincs. Eféle luxust politikus nem engedhet
meg magának; de szembekötődöt nem ját-
szom tovább.
— Barátom, én már beleuntam. Talál-
juk módját s félreállok. Té, ha gyönyörüsé-
ged telik benne, itt van, csináljad tovább.
— Kényelmetlenül éreznéd magad, ha
szavadon fognalak. Szerencsére, nem is áll-
hatsz félre. Akaratod ellenére: teljesen kor-
mányképpé értél, csak az van hátra, hogy
leszüreteljének.
— Cinikus beszéd!
Torday vállat vont.
— Ne mókázzunk egymással. Én fele-
uton meg nem állok, de nélküled nem boldo-
gulhatok. Tehát, ismétlem, ha akarod, ha
nem akarod, rendületlenül hived vagyok s
te miniszterelnök leszel.
— Mondjuk, hogy vállalnám: de akkor
hát mit jelent ez a te mostani elvonulásod?
— Elengedhetetlen, hogy a közvéle-
mény, de főként, hogy Bécs elhidegülést
konstatáljon közöttünk. Nem is igen szük-

— 109 —

törökök, fele-
a sebesültek
tonatisztek el
a feleségem
kezet csókol-
ban volt, de
Mikor is
foglyok? An-
Kolánk?
éves vagyok
barna arcu,
lány.
megvénül-
energiánkat
sójajtvá. Ez
Uj kezdemé-
a régiék pedig
gi tűz kialudt.
voltam, nem
gy a társaság
tő társa vol-
Annának. Ha
t vagy tomo-
vagy pedig
tutatózó híres
dolgomat sut-
zdtém házalni.
háztalam, hogy
Sohasem felej-
Nem emlék-
ást rendeztünk
nával a nagy
avára?
v volt az?
n régen, 1879-
an. Hány éves
szólt ki a sza-
anna.
hat éve annak.
v volt régen.
változott: a ré-
ramkín gondo-
Az égő pa-
fellobogott a
hamu borított-
ék volna a vón
reg urak arca
lett. Őt perc
i nagysága fü-
Az "ütegek"
ak, a fülek tö-
zdtek, a pohá-
sányan cseng-
g nem szállt le
mikor Laci
kolódzott Fer-
etező embertár-
el a cigány nő-
küli fejt kezé-
lázó szemekkel
a felséges zene
elke elringatód-
idő moha alól
zok a beszédes
is történetében
tott a zenének.
rülhat arra az
ből kifosztott
Pedig a piciny
acsogó gyermek
szony mégis...
uzta, huzta bus

ha azt kizárólagos célnak tekinti. Még hogy a politikus a hatalom után jár, sőt politika. Nincs jogosultabb dolog, mint mert való küzdelem. Hatalom nélkül nincs politikát illeti, alapjában véve a hatalom.

„... A politika, ami a szemlélet volt. És olvastam: szék benne.

Ita volna. Hallgassd csak, kérlek, böngészd a politikai moráltól!... Mintha éppen nekem

— Olvastad Rádó tanulmányát a politikai moráltól?... Mintha éppen nekem

— Olvastad Rádó tanulmányát a politikai moráltól?... Mintha éppen nekem

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— Minden megmarad. És egy könyvet emelt föl aasztaláról

— 111 —

— 110 —

séges barátkozunk, amíg a bécsi meghívást meg nem kapod.

— Nem értem!

— Megmondtam előre, hogy ebből a nagy nemzeti lelkesedésből, a te határtalan népszerűségéből baj lesz. Értésüléseim, s azokat nem az almási jegyzőnél szereztem, igazolják aggodalmaimat. Bécs rémeket lát. Tulságosnak találják a párt készségét is. Sokan vagyunk, nagyon egyet értünk, nincs bizalom irántunk!... Egyenként szívesen szóbaállnának velünk ismét, de mint pártvezérek: veszedelmesek is lehetnénk. Tessék előbb lazítani a pártegységen, vagy pedig új jelszóval, új többség toborzandó. Akár ugyanezekből az emberekből, de új keretek között. Így vagyunk. Egyetlen erősségünk így csak annyi, hogy amíg a párt vezérletét alatt együtt van: más sem vállalkozhatik.

— Megalázó komédia! — tört ki, elkeseredetten, Káldos. — Hol a nemzet érdeke?!... Így nem marad, csak az egyéni hiúság, csak a pusztá önzés. Nem arról van szó, hogy én érvényesüljek. Bennem nem a góg eseng hatalom után! én a nemzet érdekeit kívánom szolgálni!

Torday mosolygott.

Ben. és lesújtásra kész harag szikrazott szemében. Kozást a nemzet meg nem tűrhet! — Fe-sza is vihettük! Oh! ebbe idegen beleavat- — Jussunk van hozzá. Ha elhoztuk, vis-Bezdedy elamult. Nem tudott szólni.

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— Hogy Rákóczi hamvait vigyük vis-sza Rodostóba!

— 106 —

— 107 —

— Operett!... Ha komolyan beszélsz: abszurdum! Mit képzelsz kérlek?!... Ezt csak nem ajánlhatod a nemzetnek?!... Hogy Rákóczi hamvait szállítsuk vissza Rodostóba?!... Megköveznek!

— Csak csöndesen, öregem! Még nem visszük s meglásd, Bécs fog könyörögni, hogy ne vigyük.

— Vakmerőség! A mieink támadnak ellenünk. Szerteugraszod az egész pártot.

— Ki tudja, hátha erre van szükség!... Hallgass végig, Miska lelkem!

És beszélt Miska lelkének, hosszasan, hosszasan, meggyőzően beszélt neki, úgy, hogy végre olyasmire kérte őt a káta Michelet:

— Én, kérlek alássan, azt gondolnám, jobb lenne azt a cíket névtelenül közrebocsájtani!

— Mindjárt gondoltam, hogy íyesmit fogsz gondolni, — mosolygott a prókátor. — De nem lehet, öregem. Nem lehet! Sulvát éppen neved tetézi. Találni fogsz te olyan megoldást, hogy hazafiui lelkesedésed igazolja azt, amiért hazafiatlanság vádja érhet a felületes kiabálók részéről. Kezeskedem, nem maradsz egyedül. A lelkiismeretet ébresztetted a nemzetben.

A MOSZKVAI pénztáránál leány váltott jeg Mind a négy fia nos volt. De a fi üdeségnek, a zom gyatékossága mut pitószerék haszn hagyott hátra. A karikák az éjjele tatták. Maguk a hágyadtak, fátyo

Nehogy azonn iránt a kelletténé ményt ébreszszel mutatással. Ahz leányok a moszk park mulatójánal tak. Nem prima karhölgyek. A ban működő ma ellen erős előítél az anyaországba széről egyik b ajánlanám, hogy gyar leányok ere gye a kezét. Nem is barátaimat M ká avatni. A hol arany rubelekke minden este, ott

problématisus e ba lép. De az l moszkvai Petrov vő mulatók ádag vonala szédítő n hazai hasonló i Ennélfogva siral gurákká alakul dapestiek a mos lapotok fölött b különben is kül őrség van, amel fát. Borravalót

A négy leány kupében. Kézip den zugot betölt közülük egy ho haju, fekete zs versenyt ragyog vő nagy butono jai tele vannak sen smaragd, za bin gyűrűkkel. két molett, szl nem indul csup rek tekintetébe dik leányon ne

Még az ifjúsá Az arca sápad vértelenek. M szürke szeméib unottság árad. untalan fölhan hálvány reflex ra. És még ez is oly bántóat és arcizmok n és forrása, a részt belőle.

A leányokna valójuk van. natig sem sz hódításairól leányok iget van. Minden mesterien sikk letéken, amely pontjából eha

Lassankint vának egész a cegek, grófok hadségedek s égék. A szé egyikről tud e

ERÉNY

IRTA: ZÖLDI MÁRTON.

AMOSZKVAI vasúti állomás pénztáránál négy magyar leány váltott jegyet Budapestre. Mind a négy fiatal és elég eszes volt. De a fiatal arcokon az üdülésnek, a zománának némi fogyatékosága mutatkozott. A szépirodások használata nyomokat hagyott hátra. A szemek alatt a karikák az éjjelezés nyomát mutatták. Maguk a szemek is kissé bágyadtak, fátyolozottak voltak. Nehogy azonban a hölgyek iránt a kelleténél rosszabb véleményt ébresztsék, sietek a bemutatással. A hazautazó magyar leányok a moszkvai Petrovszky-park mulatójának énekesnői voltak. Nem primadonnák, hanem karhölgyek. A Petrovszky-parkban működő magyar ének-karok ellen erős előítélet vert gyökeret az anyaországban. A magam részéről egyik barátomnak sem ajánlanám, hogy a moszkvai magyar leányok érényéért tűzbe tegye a kezét. Nem akarom ugyan is barátaimat Mucius Scaevoláká avatni. A hol az aranyifjúság arany rubelekkel jelenik meg minden este, ott a női érény a problematikus egzisztenciák sorába lép. De az bizonyos, hogy a moszkvai Petrovszky-parkban lévő mulatók átlagos erkölcsi színvonala szédítő magasságban áll a hazai hasonló intézetek fölött. Ennélfogva siralmas bohózati figurákká alakulunk, ha mi budapestiek a moszkvai erkölcsi állapotok fölött botránkozunk. Ott különben is külön erkölcsi rendőrség van, amely nem ismer tréfát. Borraivalót igen.

A négy leány helyet foglalt egy kupében. Kézpodgyászuk minden zugot betölt. A legelegánsabb közülük egy hosszuképi, göndörhajú, fekete zsidóleány. Szemei versenyt ragyognak a fülében lévő nagy butonokkal. Formás ujjai tele vannak gyűrűkkel, vegyesen smaragd, zafír, türkiz és rubin gyűrűkkel. A másik két leány, két mellett, szőke testvér, szintén nem indul csupaszon haza ékszer tekintetében. Csak a negyedik leányon nem ragyog semmi. Még az ifjúság élfekedve sem. Az arca sápadt, az ajkai kissé vértelenek. Mélyenfekvő, sötét-szürke szeméből szomorúság és unottság árad. Társnőinek minduntalan fölhangozó kacagása igen halvány reflexeket vet az arcára. És még ez a bágyadt mosoly is oly bántóan erőltetett. Csak az arizmok mozognak, a nevetés forrása, a lélek, nem kér részt belőle.

A leányoknak sok mondánivalójuk van. A beszéd egy pillanatra sem szünetel. Többnyire hódításiakról beszélnek: A zsidóleányunk igen élénk előadása van. Mindent el tud mondani, mesterien siklik át azokon a részleteken, amelyek a jóízű szem-pontjából elhallgatandók.

Lassankint szoba kerül Moszkvának egész arisztokráciája: hercegek, grófok, tábornokok, cári hadseregdek s egyéb orosz hírességek. A szép zsidóleány mind-egyikről tud egy jellemző vonást.

Csak úgy osztogatja a szentenciákat.

— Pompás fiu, kár, hogy minden este berug...

Ez a legsűrűbb kifogása. Ugy látszik, az orosz arisztokrácia nem üzi sportszerűen a mértékletességet in puncto vutki. A kis szomorú leány nem vesz részt a társalgásban. Társnői nem kérdeznak tőle véleményt. Tudják, hogy tudatlan, hogy összesen egy tiszteletbeli udvarlója volt. Attól sem fogadott el semmit. Ostoba liba, aki két évig volt Moszkvában, s egyebet sem tett, mint amire szerződészerűleg kötelezte magát: kart énekelt.

Az oroszok épp úgy szeretik a karéneket, mint mi magyarok a cigánymuzsikát, s épp oly bravurosán tudnak korhelykedni, mint mi.

Smolenszken túl a társalgás kissé bágyadni kezd. Az egyik kövér, szőke leány nagyokat ásít. Kezdenek hazafelé gondolni. Ott-hon is voltak udvarlói. Vajjon megvannak-e még? Milyen lesz a viszontlátás? A zsidóleány cigarettára gyújt, s kínálja társnőit. Csak a két testvér. A negyedikről, Nelliről, tudja, hogy nem cigarettázik. Általában nem modern leány. Szinte szánuakozva nézik. Az egyik megkérdi:

— Hát azt a hóát mikor vetted?

— Az igazgató ajándékozta.

— Ugy? Jó asszony a Natása.

Van szíve...

— Kár, hogy olyan ideges.

— mondja a zsidóleány.

Sötétedni kezd. Nelli elővesz egy könyvet és olvasni akar.

— Ugyan ne rontsd a szemedet.

— mondja a zsidóleány.

— Óh, nekem nagyon erős szemeim vannak.

— És szép szemeid... Alfréd azokba lett szerelmes.

Alfrédről megtudjuk később, hogy egy moszkvai posztgyáros, aki erősen udvarolt Nelinek. Csi nos, ábrándos képű fiu.

— Bizony eszesi voltál, — mondja a zsidóleány, — azt hiszed, hogy otthon elhiszik neked. Csak lesd.

— Mindegy, — mondja Nelli egyszerűen, — és megígértem a papának.

— Mi is a te papád?

— Ügynök. Már öreg ember. Most két éve valami miatt be akarták csukni, azért jöttem Moszkvába, hogy küldhessek havonta harminc forintot, mert így egyezett ki azzal a gyárossal, aki beakarta csuktatni.

— Disznóság! — mondja az az egyik szőke leány résztvevően. Mert ezek a könnyelmű leányok nagyon olesón adják a részvétiüket, mintha éreznék, hogy valamikor nekik is szükségük lesz rá.

— És te elküldted a harminc forintot a papának? — kérdezte a másik szőke leány.

— Minden hónapban. A papám most már nem szorul rám, egészséges.

— Hát akkor beteg volt?

— Persze, különben nem jött volna az a baj, — mondja erős meggyőződéssel.

A zsidóleány hozzásimul és ingerkedve kérdezi:

— Hát Alfrédet elfelejtetted?

— Mit esnálljak? Muszáj...

— Pedig olyan jó fiu! Kissé szentimentális, de az nem baj...

Bárcsak minden férfi szentimentális lenne!

Aztán nézegetni kezdi a gyűrűt.

— Látod, — mutatja Nelinek, — ezt tőle kaptam. No, ne ijedez. Régebben, akkor még téged nem ismert.

Nelli sóvár tekintetét vet az egyszerű, izléses rubingyűrűre. Nem az ékszer izgatja, hanem az, aki adta, s aki még tegnap este is azt esküdte, hogy soha mást szeretni nem fog, mint őt.

És most minden perc távolabb szakítja tőle. A vonat a szornát

síkságon nagy sebességgel rohan keresztül. Ah, ez a fizikai eltávolodás olyan nyomasztóan nehezedik a kis leány lelkére. Sokért nem adná, ha sirhatna. De itt nem lehet. Kinevetnék és meg is rontaná a többiek kedvét. Talán elmúlik az egész magától is.

A vonat hajnali két órakerobog be a varsói álmásra. A leányok leugranak, hogy valami melege legyenek az éjszékben. Csak Nelli marad a kupében. Kinez és bámul a sötétségbe... Alig mult öt perc, amikor a nevet hallja: Schilling Nelli... Egy mély férfihang kiáltja a nevet kétzer-háromszor. Mintha keresztneve.

— Én vagyok, — mondja Nelli oroszul.

Egy vasúti szolga-lép be a kupéba.

— Távirat jött Moszkvából, tessék.

Nelli átveszi a táviratot. Elolvassa, a keze úgy remeg, alig tudja a lámpához tartani. Csak néhány sor az egész, de neki több, mint minden, ami a távirat tartalmán kívül esik az egész világon. Imádója, a fiatal gyáros küldte. Ez a tartalma: "Anyám beleegyezett. Várj meg Varsóban; a legközelebbi vonattal jövök. Elkísérlek apádkhoz, hogy megkérjem a kezedet."

A kis, félénk leányban egyszerre fölébred az energia. Talajt, szilárd talajt érez a lába alatt. Gyorsan intézkedik, hogy podgyászát kivigye a váróterembe. Aztán beszél a leányokhoz, akik erősen teáztak:

— Én itt maradok hónap délig...

— Ah!

— Táviratot kaptam.

A leányok elolvassák a táviratot.

— Ah! mi a szősz, — mondja a szép zsidóleány, — ez derék dolog. Mondtam, ugye, hogy Alfréd derék fiu.

Aztán elhatározták rögtön, hogy ők is megvárják Alfrédet. Látni akarják a viszontlátást, a kis leány boldogságát.

— Igen, igen, gardirozni fogunk. Tisztességes leány nem utazhatik egyedül a völegényével. Együtt leszünk.

Jóízűen kacagnak és becézgetik a kis menyasszonyt. A zsidóleány leveszi ujjáról a rubingyűrűt.

— Nesze, ez az én nászajándékom. Téged illet.

Nelli hálás tekintettel köszöni meg. Aztán ölelkeznek, esőkolóznak.

— Nem is feksziünk le, így várjuk meg.

Délben megérkezett a vonat. Egy szőke, szüles ifju ugrik ki belőle. Észreveszi a leányokat. Odaróhan. Sorra ölelik... Csak Nelli nyújtja a kezét...

A leányok nézik Nelli... Milyen derűs az arca, hogy fénylenek a szemei... Valami irigység-féle lopózik a szívükbe... Megtörténik a szokatlan... irigylük az erényt...

És ha még egyszer lehetne kezdeni... Talán...

CSAK RAVASZUL!...

APROTEKCIÓRÓL beszélgettek egy társaságban, amikor valaki elmondotta ezt a protekciós esetet, amely még a mi viszonyaink között is bizonyára példa nélkül való.

Nagyon előkelő budapesti bank igazgatójához, aki nagy Don Juan hírében áll, beállított egy nagyon szép, elegáns asszonyt. Bódító parfüm illat járt a nyomában és suhogott rajta a selyem.

A férjét jött ajánlani a hatalmas bankdirektor urnak. Állást kért számára a bankban, mert az ura — az asszony állítása szerint: önhibáján kívül — elvesztette egy másik pénzügyésznél viselt állását.

A szép asszony körülbelül fél-óraig volt a bankdirektor urnál és két hét múlva a férj ki volt nevezve.

Egy napon az igazgató ur végigjárta a hivatalt és megszólította az új hivatalnokot. Nagyon barátságos volt hozzá:

— Nos, meg van elégedve új állásával?

— Igen, méltóságos uram.

— És hogy van kedves neje ön nagysága?

A hivatalnok mosolygott és merően a szemébe nézve a bankdirektornak, nyugodtan válaszolta:

— Nekem nincs feleségem, méltóságos uram. Én nőtlén ember vagyok!

HERÓDIÁS.

REGÉNY. — IRTA: GUSTAVE FLAUBERT.

— Nem — folytatta az asszony — minden gazdát elfogadnak és nem tudnak hazát alkotni! Azt az embert pedig, a ki felkavarja a népet a Nehemiás óta fönnmaradt, reménytelen, legokosabb politika megsemmisíteni.

A tetrárka szerint nem volt sürgős az ügy. Hogy Johanán veszedelmes volna! Ugyan! S nevetést erőltetett.

— Hallgass!

Heródiás újra elmondta, miként alázta meg őt az az ember, egyszer, midőn Gileádba ment a balzsamszedésre. A folyó partján férfiak öltözték fel ruháikat. Egy kis halmon, oldalt, valaki beszélt. Tevebőr volt ágyékai körül és a feje az orozslánéhoz hasonlított.

— Mihelyt észrevett engem, rám köpte a próféták valamennyi átkát. Szeme golyója lángett; szava ordított; fölemelte karját, mintha a mennyköt akarná az égből leragadni. Lehetetlen volt menekülnöm! Kocsim kerékei tengelyig sülyedtek a homokban; s én csak lassan távozhattam köpenyembe burkolódzva, megdermedve a szitkoktól, melyek mint a vihar zápora hullottak a fejemre.

Johanán elkészerítette Heródiás életét.

Midőn elfogták és kötelekkel megkötözték, a katonáknak parancsuk volt, hogy megöljék, ha ellenállna; de Johanán szeleld volt. Kigyókat tettek börtönébe; megdöglöttek.

E törvények sikertelensége kétségbeejtette Heródiást. Különben is, miért harcol az az ember ő ellene? Beszédei, melyeket a tömegnek kiáltozott, elterjedtek, körben jártak; az asszony mindenütt hallotta őket, a

levegő tele volt velük. Légiók ellen lett volna bátorsága. De ez a pengéknél is veszedelmesebb erő, melyet nem lehetett elfogni, rettenetes volt; és Heródiás fel-alá futott a teraszon, dühétől sápadtan, szót sem találva, melyel kifejezze azt, ami szívét fogtatta.

Arra is gondolt, hogy a fejedelem, a közvéleménynek engedve, hajlandó lesz végre elküldeni őt, Heródiást. Akkor minden veszve volna!

Gyermeksége óta ez a nő egy hatalmas uralom álmát szövögette. Hogy ezt megközelítse, elhagyta első férjét s esatlakozott a mostanihoz, aki — mint ő magában elgondolta — rá is szedte.

— Jó támaszt találtam, mikor a te családbodba léptem!

— Fölér a tiédde! — felelt rá egyszerűen a tetrárka.

Heródiás forni érezte ereiben papi és királyi őseinek vérét.

— De hiszen nagyapád az aszkalon templomot söpörte! A többi őseid meg pásztorok, rablók, karavánvezetők volta, Judának adózó horda, Dávid király óta! Valamennyi ősem megverte a tiédet! Az első Makkabeus elűzött benneteket Hebronból, Hyrkán körülméltetésére kényszerítette mindnyájatokat!

És a patricius megvetését fejezvé ki a plebejusok szemben, Jákob gyűlölségét Edom ellen, szemére vetette, mily közömbös, ha megsértik, mily puha a farizeusokhoz, akik elárulták, mily gyáva a néppel szemben, amely le nézi.

— Te is olyan vagy, mint ez a nép, valld be, csak! és sajnáld azt az arab lányt, aki kövek körül táncol. Vedd vissza hát! Élj vele, vászon házában! fald hamu

alatt sült kenyérét! nyeld juhainak megaludt tejét! csókold kék orcáit! feleldj el engem!

A fejedelem nem hallgatott oda.

Egy háznak a tetejét nézte, ahol egy ifju leányt látott, s egy vénasszonyt, ki nádnyelű ernyőt tartott, mely oly hosszú volt, mint a halászok horogfája. A szőnyeg közepén nagy utazókossár állott nyitva. Övek, fátalak, drágaköves fülöngyűzők feküdtek benne nagy összevisszaságban. Az ifju leány, időnként a tárgyak fölé hajolt és meghimbálta őket a levegőben. Római divat szerint volt öltözve, fodros tunikában, smaragdokkal díszített peplumban; fehér szalagoeskák övezték körül hajzatát, mely bizonynyal igen súlyos lehetett, mert a leány néha kezét hozzászorította. A napernyő árnyéka ott ringott felette, félig el is rejtve alakját.

Antipas kétszer vagy háromszor megpillantotta remek nyakát, egyik szeme sarkát, apró szájának szögletét. De látta, nyakától, derekáig, egész természetét, mely meg-meghajolt, hogy rugalmasan kiegyenesedjék. Kileste e mozdulatok ismétlődését és lélekzete zihálóbb lett, szemében lángok lobogtak fel.

Heródiás megfigyelte.

Antipas megkérdezte:

— Ki az?

Az asszony azt felelte, hogy nem tudja s hirtelen lecsillapodva távozott.

A tetrárkát az oszlopesarnokban már várták a Galileabeliek, a fő irástudó, az első bérlő, a sóügyek vivője és egy babiloni zsidó, lovasai vezére. Mindnyájan fenszóval üdvözölték. Azután

a fejedelem elűn belső szobáiban.

Fánuel jelent meg valamelyik folyosó sarkában:

— Ah! mégint itt vagy? Johanán miatt jöttél, ugy-e?

— S miattad! Nevezetes dologról kell, hogy értesítselek.

S el nem maradván Antipas megül, belépett vele egy homályos terembe.

A nap egy rostélyzaton át süttött be, mely le a földig terjedt a párkányzat alatt. A falak gránát szíjre, csaknem feketére voltak festve. Hátnál benfa-ágy állott, ökörbőr-hevederekkel. Fölötte egy arany paizs napként ragyogott.

Antipas átment a termen és végig nyult az ágyon.

Fánuel állva maradt. Felemelte karjait és mintegy felsőbb hatalomtól ihletve így szólt:

— A Magasságos egyszer-egyszer küld egyet fiaiból. Johanán ilyen. Ha megölöd, elér büntetést.

— Hisz ő üldöz engem — kiáltott Antipas. — Lehetetlen dolgot kívánt tőlem. Azóta pedig mar és-tép. Holott én nem voltam eleinte kemény! Sőt Machaberusból embereket is küldött, a kik fölforgatják tartományaimat. Átok életére! Ó támad, én védekezem!

— Haragja tulságosan helyesválaszolt Fánuel. — Mindegy! Szabadon kell bocsátani.

— Dühös vadakat nem bocsátanak el — mondta a tetrárka. — Az esszés pedig felelt:

— Ne nyugtalankodj! Az arabokhoz, gallokokhoz, skythákhoz fog menni. Munkájának ki kell terjednie a föld egész kerekéigére!

(Folytatjuk.)

A MAGYARORSZÁGI SZOCIALISTÁK TANÁCSKOZÁSA

(Folytatás az első oldalról.)

tünk, ahol az ellenség alig huszonnégy órányira van tőlünk.

Felkiáltások: Hat órányira! Garami Ernő: Amikor ilyen közel van az ellenség és az ellenség imperialista érzelmekkel teitett katonasága, nagyon nehéz a helyzetből folyó minden felelősséget egy tisztán szocialista kabinetnek magára vennie. Garbai Sándor nem terjeszkedett ki a részletekre is, nem fejtegette, hogy mi lenne a tisztán szocialista kormány programja és inkább csak az érzelmekre apellált, igaz, hogy nagy sikerrel. Hosszasan fejtegette a nehézipar és a készáru szocializálásának nehézségeit.

Garami Ernő beszéde közben szünetet kért. A szünet alatt a Munkástanács tagjai élénken vitatták az elhangzott felszólalásokat és nagy meglepődéssel fogadták Garami kijelentéseit, — mert azt hitték, hogy Garbai Sándor beszéde a pártvezetőség álláspontját képviseli. A szünet után Garami Ernő tovább folytatta beszédét.

— A bolshevizmus kérdésével

foglalkozott részletesen. A magyarországi állapotokat összehasonlította az oroszországi viszonyokkal és megállapította a különbségeket. Oroszország egy nagy ország és tőle az entente messze van. Magyarország kis ország és tulságosan közel van hozzá az entente. Lelkiismeretlen agitációnak nevezte a kommuniszták működését. Akik Garbai indítványát magukévé teszik, tulajdonképpen bolshevik álrühába öltözött szocialdemokraták. Szíve sebben venné, ha őszintén a szöszökre állnának és megmondanák, hogy a bolshevik programot magukévé teszik. Mert mi volna egy tiszta szocialista kabinet feladata? Az, hogy a szocialista követeléseket egész terjedelmükben megvalósítsák és ez pedig jelenti egyuttal a kommunista elveknek megvalósítását is. És nem lenne egyéb, mint proletárdiktatura, mert a szocialdemokraták még nincsenek többségben ebben az országban. Soha se irigyelte a szónokokat, akik nagy hatást tudnak elérni, de most sajnálja, hogy nincs meg az a

képessége, hogy behatolni tudna a lelkek mélyére és meg tudná értetni az emberekkel, milyen veszélyt rejtene magában, ha a szocialdemokraták most nyomban átvették a kormányt. Nincs szén és nincs nyersanyag és nem lenne akkor se, ha szocialista kormány jönne.

Az országot ők se tudnák vezetni a mostani káoszából, csak a szocialista kormány ellen támasztott igények lennének nagyobbak. Garbai többek között a bürokráciáról is beszélt és mindenhová új embereket kívánt. A szocialdemokrata pártot nagy feladatok elé állítaná a kormányzás. A párt érdekeinek sérelme nélkül nem tudna megfelelő számú embert nélkülözni, ha a sok vezető miniszteri, államtitkári, kormánybiztosi, főispáni és egyéb állásokba megbízható szocialistákat akarna behelyezni. Egészen megbénulna az agitáció és egy-két hét alatt úgy meggyöngyülne a szocialdemokrata párt, hogy esetleg elvesztené azt az óriási befolyását, amelyet husz év agitációs munkájával meg tudott

szerezni. Főntartja azt a javaslatot, hogy a szocialdemokraták hagyják ott a kormányzást, fordítsák minden erejüket a szervezkedésre, készüljenek teljes erővel a választásokra, agítaljanak, hogy szocialista többség jusson be a parlamentbe.

Kunfi Zsigmond dr. külön álláspontja.

Kunfi Zsigmond népjóléti miniszter egy harmadik külön álláspontot képviselt. Azt javasolta, határozzanak úgy, hogy a szocialdemokraták benn maradjanak a kormányban, mert a mai erőviszonyok szerint a politikai hatalom száz százaléka még nem lévén a kezükben, egészen nem vehetik át a kormányt. Hosszasan beszélt a bolshevizmusról. Lelkiismeretlenséggel vádolta a vezetőket, mert szerinte a célokban nincsen eltérés, csak a tempóban van valami különbség. Föltétlenül szükségesnek tartja, hogy a kommunisztákkal meg egyezést képesnek, nehogy testvérharera kerülhessen a sor.

Megkez
az alkoh
apostolai
dön:ése
én életbe
Álamokb
lius 1-ei
háborus
ugy szól,
alatt szü
lóm az F
kormány
a törvény
a leszere
jed és a
amíg An
szerelte
gét. A h
ban egye
szer és m
tozik a
január h
re emell
módosítás
az alkoh

A szára
oldaról k
hol érde
hivél. Eg
ségi supr
azt akarj
háborus s
vény, alk
gressus
ugyanis,
háboru t
a fegyver
mégdől
lenségesk
szüntetés
hogy vég
szerelesi
senki h
seph E.
zal a kér
courtoz.
ki a sor
1-e után
hozását
is.

New Y
kult az
küzdő sz
te, azért
mindenke
ság kérd
akarja e
hasonló
népe elé
szárazsá
vetség m
rikai üz
képviselő
tunk és
az érde
az alapít
egy szes
szövetke
következ
Hill, az
elnöke,
Harrima
és Mich
man &
emberek
alkohol
még ré
rakban,
lalatokb

A szö
beri sza
tosítása
len és l
törvény
a célra,
országos
A szöve
tette az
országos
óta, a
máris
hány, a
és sok
eikk el
megter
gaimak
tok ter
dohány
egész E